

afgang, der har været op igennem klasserne, har været betinget af forældrenes og børnenes ønsker og motiveringer, og de enkelte, der har ønsket at afslutte med en mellem-skoleeksamen, men som skolen ikke så sig i stand til at indstille, blev henvist til at fortsætte skolegangen eet år ekstra.

Om det andet: *Muligheden for at holde børnene sammen udover grundskolens klasser.*

1. Tabellerne godtgør, at kundskabsmæssigt set har både x- og f-børn opnået fuldt så gode resultater som deres jævnaldrende kammerater i tilsvarende rene x- og f-klasser.
2. Ligeledes viser tabellerne, at medens x-børnene i forsøgsklasserne har haft den normale afgang (ca. 25 pct.), har f-børnene i betydeligt større antal end normalt fortsat skolegangen udover den undervisningspligtige alder (jfr. side 5).
3. Hvordan børnene har befundet sig i klasserne, kan ikke direkte måles, men man har det indtryk, at de også i disse klasser med den store intelligensspredning har befundet sig godt mellemskolen igennem.

I de fag, hvor vanskeligheder var ventede eller kunne konstateres, har man foruden en differentiering i klasserne (gruppe- og individuelt arbejde) forsøgt brugen af deletimer og bortvalg af fag.

Deletimer var en meget væsentlig hjælp.

Bortvalg af fag, se redegørelsen side 101.

Om det tredje: *Værdien af gruppearbejde og individuelt arbejde*, kan kort anføres:

Man var på forhånd indstillet på, at den større spredning i intelligens ville kræve brug af disse arbejdsformer i større grad end i normalklasser, men elevernes gruppeinddelinger (som de ofte selv foretog) gik tit ud fra andre synspunkter end det rent intelligensmæssige, og det syntes stort set ikke at svække arbejdslysten eller indsatsen.

Man har det indtryk, at vekselvirkningen ved brug af klasseundervisning, gruppe- og individuel undervisning fra fag til fag og ofte inden for samme fag har virket inciterende på børnenes tilegnelseslyst og arbejdsindsats (jfr. også skolepsykologernes beretning side 124—125).

Dette forsøg har kun omfattet een årgang. Man har således ikke inden for forsøgets rammer kunnet undersøge alle de problemer, der dukkede op undervejs, ligesom man ikke gennem en senere udnyttelse af de indvundne erfaringer har kunnet efterprøve disses værdi.

Konklusionen af disse betragtninger må derfor blive, at det er nødvendigt med flere forsøg, før man kan tage stilling til spørgsmålet om en ændring af skolens struktur.